

יום כיפור תפילות OF DISTINGUISHING תפילת נעילה FROM THE OTHER

The following question that is asked by the גמרא can be viewed as evidence that the גמרא was struggling to understand why we should recite תפלת נעילה if the שמונה עשרה that we say is identical to the version that we recite as part of תפלת שחרית and תפלת מנחה:

תלמוד בבלי מסכת יומא דף פז' עמ' ב' – מאי נעילת שערים? רב אמר: צלותא יתירתא, ושמואל אמר: מה אנו מה חיינו.

Translation: What does the prayer known as the Closing Of The Gates represent? Rav said: it is an additional prayer service. Shmuel says: it is the prayer that begins with the words: Who are we? What is the value of our lives?

רש"י explains each position:

רש"י מסכת יומא דף פז עמ' ב' – צלותא יתירתא – מתפלל שבע כשאר התפלות. ושמואל אמר מה אנו ומה חיינו – אומר, ואינו מתפלל.

Translation: An additional prayer service: this means that we recite the same Shemona Esrei that we recited during Tefilas Shacharis and Tefilas Mincha, one additional time. Shmuel says that it is the prayer that begins with the words: Who are we? What is the value of our lives? Those words open a prayer that is unique to Yom Kippur and is said in place of Shemona Esrei.

It is the position of רב that תפלת נעילה represents a fifth תפלה on יום כיפור which in and of itself causes the prayer service to be unique even though it consists of the same שמונה עשרה that we said in תפלת שחרית and תפלת מנחה. שמואל appears to have considered the recital of the same שמונה עשרה as redundant and therefore suggested that we recite an entirely different form of תפלה, one that is more akin to סליחות than it is to שמונה עשרה. The difference in opinion should not be viewed as a debate as to which practice represented the authentic manner in which to recite תפלת נעילה. Instead, we should see both רב and שמואל as presenting the custom that was prevalent in the area where each lived. חז"ל resolve this dispute not by choosing between the two practices but by incorporating both customs. We recite the same שמונה עשרה as we did in תפלת שחרית and תפלת מנחה but we also include the תפלה that represents the custom known by שמואל.

We can further surmise that the omission of the ועל חמא וירוי of שמונה עשרה represents a further means of distinguishing the שמונה עשרה of תפלת נעילה from the שמונה עשרה of the other תפילות of יום כיפור.

Two other practices that are unique to תפלת נעילה; i.e. changing the versions of the word: שמונה, write, to versions of the word: "חתם", seal, in three of the additions to עשרה and keeping the ארון קודש open throughout חזרת הש"ץ may have also been instituted to distinguish תפלת נעילה from the other תפילות of יום כיפור. The practice of changing the versions of the word: "כתב" to versions of the word: "חתם" in the three additions to שמונה עשרה is first described by רב עמרם גאון:

סדר רב עמרם גאון (הרפנס) תפילת נעילה של יום הכיפורים—ובתפלת נעילה פותח באשרי ובא לציון גואל וכו' ואתה קדוש וכולה סדרא, ומקדש, ועומדין ומתפללין. ואומרים מגן, וחתמנו בספר החיים וכו', מחיה, מי כמוך אב הרחמן חותם יצוריו ברחמים. לדור ודור, ובכן... ובכן... ובכן... עד המלך הקדוש. אתה בחרתנו עד זכר ליציאת מצרים. א—להינו ואלהי אבותינו. מחול לעונותינו וכו' עד לפני ה' תטהרו, או"א יעלה ויבא יגיע יראה וירצה, וכו' זכרוננו וזכרון אבותינו וזכרון ירושלים עירך וזכרון משיח בן דוד עבדך. וזכרון כל עמך ישראל לפניך לפליטה לטובה לחן לחסד ולרחמים, ביום הכפורים הזה, ביום מקרא קדש הזה, ביום סליחת העון הזה, למחילה ולסליחה ולכפרה ולמחל בו את כל עונותינו זכר ליציאת מצרים¹. או"א מלוך על כל העולם כלו בכבודך וכו' עד ומלכותו בכל משלה. קדשנו במצותיך שים חלקנו בתורתך, שבענו מטובך שמח לבנו בישועתך, וטהר לבנו לעבדך באמת ודברך אמת וקיים לעד, ברוך אתה ה' מוחל וסולח לעונות עמו ישראל, מלך על כל הארץ מקדש ישראל ויום הכפורים. רצה ומודים. וחתום לחיים וכו', שים שלום ובספר חיים וכו'. ונחתם לפניך אנו וכל עמך ישראל לחיים ולשלום. בא"י המברך את עמו ישראל בשלום, אמן.

רב עמרם גאון includes a change to שמונה עשרה that was not accepted by subsequent Halachic decisors; i.e. מי כמוך אב הרחמן חותם יצוריו ברחמים:

ספר אבודרהם סדר תפלת יום הכפורים—תפלת נעילה אומר קדיש עד לעילא ומכריז שליח צבור לקהל לומר חתמנו לחיים. מה אנו מה חיינו. ומתפללין שלש ראשונות ואומר במקום כתיבה חתימה ולא במקום זכירה.

Translation: In Tefilas N'Eilab we recite half Kaddish before Shemona Esrei and the Gabbai announces that we say "seal us for life" and that they should say the Viduy that begins: Who are we? What is the value of our lives? They then recite the first three Brachos of Shemona Esrei and replace versions of the word: K'tav with versions of the word: Chasom but they do not replace the versions of the word: Zachor, remember, with versions of the word: Chasom.

ספר האגור הלכות יום הכיפורים סימן תקמט—רב עמרם כתב לומר בנעילה במקום זכרנו לחיים חתמנו לחיים. ולא נהגינן כן. וגם אין לומר במי כמוך חותם יצוריו לחיים ברחמים. ומכל מקום נוהג העולם לומר בנעילה בתפלה וחתמנו בספר החיים. ובסוף בהודאה וחתום לחיים טובים וגם בשלום נזכר ונחתם לפניך כו'.

1. יום כיפור תפילות of יעלה ויבוא רב עמרם גאון.

להבין את התפלה

Translation: Rav Amrom provided that we are to say in Tefilas N'Eilah in place of the words: Zochreinu L'Chaim, the words: Chosmeinu L'Chaim. We do not follow that practice. In addition, in the line of Mi Chamocha, we do not change it to Chosaim Yitzurav L'Chaim B'Rachamim. Nevertheless, it is the general practice to say during Tefilas N'Eilah in Shemona Esrei the words: V'Chosmeinu B'Sefer Ha'Chaim and at the end of the Bracha of Hoda'A we say: V'Chasom L'Chaim Tovim and in the Bracha of Sim Shalom, we say Nizacher V'Neichaseim Li'Fanecha, etc.

The earliest reference to the practice of leaving the ארון קודש open during תפלת נעילה is the following:

ספר המנהגים (טירנא)² יום כיפור-נעילה. חצי קדיש ופותחין הארון לכל תפילת נעילה עד סוף הקדיש. ומתפללין בלחש כמו במנחה, רק אומרין חתימה במקום כתיבה; בזכרנו יאמר וחתמינו, וחתום במקום וכתוב לחיים. בספר וכו' נזכר ונחתם וכו'.

Translation: N'Eilah. The prayer leader says Half Kaddish and the ark is opened for the complete N'Eilah service until after the recital of Kaddish Tiskabel. Then they recite the same silent Shemona Esrei as they recited during Tefilas Mincha except that they substitute versions of the word Chasom for versions of the word K'Tav; i.e. in the line that opens: Zochreinu, Chasom rather than Oo'Ksov L'Chaim. B'Sefer etc. Nizacher V'Neichaseim.

It appears that it is also the Sephardic custom to keep the ארון קודש open during all of תפלת נעילה. Former Chief Sephardic Rabbi Ovadiya Yosef, z"l, in his book: חזון עובדיה, attributes the custom to Ashkenazic and Kabbalistic sources:

סדר תפלת נעילה. ב. קודם תפלת נעילה פותחים דלתות ההיכל. [דרכי משה (סי' תרכג, ב) בשם ספר המנהגים, וחמדת ימים דף צה ע"ד]. ואומרים פיוט א-ל נורא עלילה וכו', וכל הקהל אומרים אותו בשמחה ובהתלהבות דקדושה. ואחר כך אומרים אשרי וחצי קדיש ואין אומרים ובא לציון. ומתפללים תפלת הנעילה.

Translation: Before commencing Tefilas N'Eilah, the doors of the Aron Kodesh are opened [Darchei Moshe (Siman 723, 2) in the name of the Sefer Ha'Minbagim, and Chemdas Yomim page 98]. They then recite the Piyut of Kail Nora Alila, etc. The entire congregation should sing that Piyut with great joy and with spiritual enthusiasm. Then they say Ashrei, half Kaddish and do not recite Oo'Vah L'Tzion. They then recite the Shemona Esrei of Tefilas N'Eilah.

Here is the reference found in the book: חמדת ימים:

2. R. Isaac Tyrnau lived in Austria during the fourteenth and fifteenth centuries. He wrote about a book on customs, especially those pertaining to prayer and the synagogue. His principal teacher, R. Avraham Klausner, wrote a book by the same title, although R. Isaac also studied with other scholars, such as R. Shalom of Neustadt. (Bar Ilan Digital Library)

טעם שראוי לפתוח הארון כל שעת נעילה
 (ג) והואיל ותפילה זו עיקר כל התפילות
 שהכל הולך אחר החיתום, על
 כן ראוי לפתוח הארון לכל תפילת נעילה עד
 הקדיש לעורר לבות בני אדם לאמר כי עת
 שערי רצון להפתח, ויעמדו כל העם ברעדה
 להתפלל תפילת נעילה בכוונה עצומה ויתנו
 לב אל כל מה שמוציאים בשפתותיהם.

Translation: Since this Tefila is the primary Tefila of Yom Kippur, based on the rule: the concluding remarks contain the primary theme, it is therefore appropriate to open the ark for the entire N'Eilah service until the closing Kaddish to arouse the hearts of those present to the fact that the gates of favor are opening. Each person should tremble because of the need to recite this prayer with great intention and the need to focus on every word that is about to leave their mouths

The recital of the **א-ל נורא עלילה: פיוט** as an introduction to תפלת נעילה appears to be another way in which the Sephardic מנהג distinguishes between תפלת נעילה and the other תפילות of יום כיפור. It is a פיוט that was composed by ר' משה אבן עזרא, ז"ל in the 11th Century. It is a very moving and inspiring פיוט. Perhaps those who follow the Ashkenazic מנהג might consider adding the recital of this פיוט before תפלת נעילה as well. I am presenting the פיוט of א-ל נורא עלילה with its English translation and urge you all to also listen to the chanting of this פיוט available here with music:

<http://www.piyut.org.il/textual/108.html>; and here without music:
<http://jnul.huji.ac.il/dl/music/holydays/holydays.htm>:

*Translation: G-d of awe, G-d of might,
 Grant us pardon in this hour, as Your gates are
 closed this night.
 Those who are few, raise their eyes to heaven's height
 Trembling, fearful in their prayer, as Your gates are
 closed this night.
 Pouring out their souls to You, erase their sins,
 Issue for them a verdict of forgiveness,
 as Your gates are closed this night.
 Be a strong refuge and rescue them from dreadful
 plight,
 Seal their destiny for joy, as Your gates are closed this
 night.
 Grant them favor, show them grace; but those who
 deny their right
 And who oppress them, You act as their judge, as
 Your gates are closed this night.*

א-ל נורא עלילה בשעת הנעילה	א-ל נורא עלילה המציא לנו מחילה
לך עין נושאים בשעת הנעילה	מתי מספר קרואים ומסלדים בחילה
מחה פשעם וכחשם בשעת הנעילה	שופכים לך נפשם והמציאם מחילה
והצילם ממארה בשעת הנעילה	היה להם לסתרה והתמם להוד ולגילה
וכל לוחץ ולוחם בשעת הנעילה	חונן אותם ורחם עשה בהם פליה

להבין את התפלה

Remember the merits of their ancestors and renew their days

As of old, as Your gates are closed this night.

Declare this year a year of divine grace and return Your lost people

To Judah and Samaria, as Your gates are closed this night.

May we all, both old and young, look forward to gladness and delight

In the many years to come, as Your gates are closed this night.

Micha'El, guardian angel of Israel, Gavriel and Eliyahu, Come bearing news of the redemption, as Your gates are closed this night.

וְחִדְשׁ אֶת יְמֵיהֶם
בְּשַׁעַת הַנְּעִילָה

וְהָשִׁב שְׂאֵר הַצֹּאֵן
בְּשַׁעַת הַנְּעִילָה

הַבְּנִים וְהָאֲבוֹת
בְּשַׁעַת הַנְּעִילָה

אֱלֹהֵינוּ וְגַבְרִיאֵל
בְּשַׁעַת הַנְּעִילָה

זְכוֹר צְדָקַת אֲבוֹתֵינוּ
בְּקִדְמָה וְתַהֲלָה

קָרָא נָא שְׁנַת רְצוֹן
לְאַהֲלִיבָה וְאַהֲלָה

תִּזְכּוּ לְשָׁנִים רַבּוֹת
בְּדִיצָה וּבְצַהֲלָה

מִיִּכְאֵל שֵׁר יִשְׂרָאֵל
בְּשָׁרוֹ נָא הַנְּאֻלָּה

At the website www.piyut.org, you will find the following explanation for some of the phrases found in the פיוט:

יֵאל נוֹרָא עֲלִילָה – מעשיו של האל מטילים מורא. הביטוי לקוח מתהלים סו, ה: לכו וראו מפעלות אלהים נוֹרָא עֲלִילָה על בני אדם.

יְמֵי מִסְפָּר קְרוּאִים – מתיים הם אנשים בלשון המקרא; עם ישראל הקן נקרא לעמוד לפני ה'.

יּוֹמִסְלָדִים בְּחִילָה בְּשַׁעַת הַנְּעִילָה – עומדים בבהלה לפני ה' בשעת תפילת נעילה, החותמת את יום כיפור ואת גזר הדין. מסלדים – נרתעים לאחור; בחילה – בפחד; הלשון על פי איוב ו, י: וְאַסְלָדָה בְּחִילָה.

יְהִיָּה לְהֵם לְסִתְרָה – בקשה לאל שישמש מחסה ומסתור.

יּוֹהֲצִילֵם מִמְאָרְהָ – הצל את העם מקללה, צרה, פורענות.

יִזְכּוּ לְחֻץ וְלוֹחֵם עֲשֵׂה בָהֶם פְּלִילָה – הבא למשפט את מי שלוחם בעם ישראל ומציק לו, הלשון על פי ישעיהו טז, ג: הַבִּיאֵי עֲצָה עֲשׂוּ פְלִילָה.

יְשַׁנֵּת רְצוֹן – גאולה, כאמור בישעיהו סא, ב: לְקָרָא שְׁנַת רְצוֹן לָהּ.

יּוֹהֲשִׁב שְׂאֵר הַצֹּאֵן – השב את שארית הפליטה של עם ישראל לארץ ישראל.

יְלֹאֲהִלְבָּה וְאַהֲלָה – כך נתכנו במקרא ירושלים (יהודה) ושומרון (ישראל).

יְמִיכָאֵל שֵׁר יִשְׂרָאֵל – המלאך מיכאל, הממונה לשמור ולהגן על ישראל.

יְאֱלִיָּהוּ וְגַבְרִיאֵל – אליהו הנביא, העתיד לבשר את הגאולה והמלאך גבריאל, אחד ממלאכי השרת.

Translation: **Kail Norah Alila**-The activities of G-d incite fear. The phrase is borrowed from Tehillim 66, 5: Come and see the works of G-d; He is awesome in His doing toward the children of men. **Misei Mispar Kruim**-The word Msim is defined as people in the language of the Bible; the Jewish People is called to stand before G-d. **Oo'Misaldim B'Chila B'Shas Na'N'Eilah**-Standing in fear before G-d during Tefilas N'Eilah, which brings Yom Kippur and each person's verdict to a close. **Misaldim**-Falling back in fear; B'Chila-in fear; This wording is borrowed from Job 6, 10: I will beg of Him with shuddering. **Hayei Lehem L'Sisra**-A request to G-d that He be for them a refuge and shelter. **V'Hatzzei Lem M'Maira**-Protect the people from curses, troubles and calamity. **V'Chol Locheitz V'Lochaim Asei Bahem Plila**-Bring to justice all those who battle the Jewish People and who oppress them. This wording is borrowed from Yishayahu 16, 3: Take counsel, execute judgment. **Shnas Ratzon**-Redemption as is found in the verse Yeshayahu 61, 2: To proclaim a favorable year

before the Lord. **V'Hasev Sh'Ar Ha'Tzon**-Return those who survived from among the Jewish People back to the land of Israel. **L'Ahaliva V'Ahala**-This is how Jerusalem (Yehuda) and Shomron (Israel) are described in the Bible. **Micha'El Sar Yisroel**-The angel Micha'El who was appointed to protect and guard the Jewish People. **Eliyahu and Gavriel**-Eliyahu the Prophet who in the future is expected to announce the redemption and the angel Gavriel, one of the ministering angels.

It is worth noting the unique Sephardic practice related to the timing of תפלת נעילה as described by former Chief Sephardic Rabbi Ovadiya Yosef, ז"ל, in his book: חזון עובדיה:

סדר תפלת נעילה. א. זמן תפלת נעילה של יום הכפורים, הוא כשהחמה בראשי האילנות, דהיינו חצי שעה קודם השקיעה, שהחמה נכסית מעינינו, באופן שהשליח צבור יסיים החזרה של תפלת הנעילה סמוך ממש לשקיעה, ולכן לכתחלה על הש"צ לכלכל צעדיו בחזרת תפלת הנעילה לקצר ככל האפשר במנגינה ובפיוטים, וגם לא ימשוך בכל תיבה ותיבה כדרך שהוא מושך בשאר התפלות, וגם הצבור יחרישו ויטו און קשבת לתפלת הש"צ, שלא לענות אחריו בסוף כל קטע בתפלת הנעילה כדרך שנוהגים בשאר תפלות היום, באופן שיספיק הש"צ להגיע לברכת כהנים קודם השקיעה בכמה דקות, כדי שהכהנים ישאו את כפיהם ויברכו ביום. ומסיימים ברכת כהנים דקה אחת או שתיים קודם השקיעה, ובדיעבד אם לא הספיק השליח צבור להגיע לברכת כהנים עד ששקעה החמה, מותר לכהנים לישא כפיהם בתוך זמן בין השמשות דהיינו תוך י"ג דקות וחצי אחר השקיעה, שהוא שיעור שלשת רבעי מיל. אבל אם נמשכה תפלת הנעילה עד הלילה ממש, לא ישאו הכהנים כפיהם, ושב ואל תעשה.

Translation: The time at which to begin Tefilas N'Eilah on Yom Kippur arrives when the sun is just above the trees which is approximately one half hour before sunset when the sun begins to fade from view. The prayer leader must strive to complete the repetition of Shemona Esrei of Tefilas N'Eilah by just before sunset. It is therefore incumbent upon the prayer leader to proceed quickly and to minimize the number of melodies and Piyuttim that he recites. He should not dwell on each letter as he might do during other prayer services. Those congregated should also cooperate by remaining silent and by listening carefully to the repetition of Shemona Esrei. They should not respond after each paragraph as they do in other prayer services so that the prayer leader reaches the point at which the Kobanim perform Birkas Kobanim a few minutes before sunset. That will allow the Kobanim the opportunity to perform Birkas Kobanim. If by chance the prayer leader is unable to reach Birkas Kobanim by sunset, those present can still perform Birkas Kobanim until thirteen and one half minutes after sunset. However, if the repetition of Shemona Esrei strays beyond that time, it is better if the Kobanim do not perform Birkas Kobanim.

Those who follow מנהג ספרד strive to complete ברכת כהנים that is performed at the end of תפלת נעילה before sunset. The שליח ציבור then recites חצי קדיש after the ברכה of המברך את עמו ישראל בשלום. How do they occupy the time between sunset and the end of יום כיפור? They recite סליחות. That practice may represent a further manner in which it is possible to comply with both the customs known to רב and to שמואל.